

Qısa müddətdə əldə etdiyimiz nailiyyətlər arasında liseyimizin qəbul nəticələri xüsusi yer tutur. Qəbulla bağlı qarşıya qoyduğumuz hədəfə yaxınlaşdığımızı desək, yanlışdır. Belə ki, liseyin artıq iki buraxılışı olmuşdur və bu müddətdə liseyi 221 nəfər (2010-cu il 48 şagird, 2011-ci il 173 şagird) bitirmişdir. Məzunlarımız istər yerli ali məktəblərdə (173), istərsə də xarici universitetlərdə (47 nəfər) təhsillərini uğurla davam etdirirlər. Onlardan 48 nəfər qəbul imtahanlarında 600-dən, 57 nəfər 500-dən çox bal toplamışdır. Ötən tədris ilinin məzunlarından Məmmədli Mətanət liseyi qızıl medalla bitirmiş, 695 balla ATU-nun müalicə işi fakültəsinə, Həsənli Aydın 690 balla Neft Akademiyasına, Hüseynova Məryəm 685 balla ATU-nun müalicə işi fakültəsinə, İsayeva Səbinə 682 balla Lomonosov adına MDU-nun Bakı filialının riyaziyyat fakültəsinə, Həsənli Qüdrət 675 balla QAU-nun kompyuter mühəndisliyi fakültəsinə qəbul olmuşdur. Onların 5-i də Prezident təqaüddüşüdü.

«Abituriyent» jurnalının 2011-ci il tarixli 12-ci nömrəsindən liseyimiz haqqında yazılanlar bu təhsil müəssisəsinin fəaliyyətinin düzgün təşkil olunmasını deməyə əsas verir: "Akademik Zərifə Əliyeva adına tam orta məktəbin məzunlarının nəticələrini xüsusilə qeyd etmək lazımdır. Çoxsaylı məzun kontingentinin (156 nəfər) olmasına baxmayaraq, məktəbi təmsil edən orta statistik abituriyentin qəbul imtahanlarında topladığı bal 509,115-ə bərabər olub. Məktəbin məzunlarının yarısından çoxu 500-dən, 41 nəfəri isə 600-dən yuxarı bal toplayıb, 145 məzun respublikanın ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunub".

"2007-2015-ci illərdə Azərbaycan Gənclərinin Xarici Ölkələrdə Təhsili üzrə

Dövlət Proqramı" çərçivəsində məzunlarımızdan Q.Qasımlı və K.Quliyev ABŞ-da, Ş.Şamilov Türkiyədə təhsil alır. Demək olar ki, dünyanın bir çox ölkələrində—Kanada, Şotlandiya, ABŞ, Çexiya, Polşa, Rusiya, Ukrayna, Türkiyə, İngiltərə, Kipr, Bolqarıstan və s. təmsilçilərimiz var və biz onlarla qürur duyuruq. Ümidvarıq ki, lisey və sonralar universitet təhsili bütün məzunlarımızın layiqli vətəndaş və gələcək mütəxəssis kimi yetişmələrinə səbəb olacaq.

Liseyin pedaqoji kollektivi üzərinə götürdüyü bu çətin, eyni zamanda şərəfli işin öhdəsindən layiqincə gəlmək üçün səylə çalışır. Biz bilirik ki, bu gün uşaqlarımıza göstərdiyimiz xidmətin bəhrəsini gələcək nəsillər görəcəkdir. Çətinliklə qazandığımız müstəqilliyimizi etibarlı nəsilərə ötürdüyümüzlə tam əmin olduğumuz üçün hər birimizin amalı liseyimizin adına və andına sədaqətlə xidmət etməkdir.

Rəyçi: əməkdar müəllim A.Mahmudova

M.Велиева

Оправдываются наши надежды Резюме

В статье говорится об успехах, достигнутых нашим лицеем за последние 2009, 2010, 2011, 2012 годы, особенно в области поступления наших абитуриентов в ВУЗы

M.Valiyeva

Our wishes come true Summary

The article deals with the recent achievements of the lyceum, in the years 2009, 2010, 2011, 2012, especially, it tells about the success of school-leavers while entering the higher schools.

İdarəetmə məsələləri

TƏHSİLİMİZƏ DÖVLƏT QAYÇISI BİZİ RUHLANDIRIR

Təvəkkül Əliyev

Şuşa Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri,
əməkdar müəllim

Müstəqillik illərində Azərbaycanda böyük işlər görülmüş, uzun illər aparılan mübarizə uğurla başa çatdırılaraq xalqımızın azad ölkənin vətəndaşı olmaq, öz müqəddəratını təyin etmək arzusu reallığa çevrilmişdir.

Sevindirici haldır ki, 20 il ərzində ölkəmiz dünyanın ən inkişaf etmiş, mədəni dövlətləri səviyyəsinə çatmaq üçün bütün səyləri səfərbərliyə alınmış, ümummilli liderin zəngin idarəçilik təcrübəsi, dönməz iradəsi ilə bu məqsədin əldə edilməsinə imkan və şərait yaranmış, hələ 70-ci illərdə təməli qoyulmuş nəhəng quruculuq işləri öz yeni mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev demişdir: "Həyat böyük bir prosesdir. Bu prosesdə uğurla iştirak etmək üçün insan müasir tələblərə uyğun olan təhsilə malik olmalıdır. Təhsil də daim təkmilləşdirilməlidir".

Ölkədə aparılan genişmiqyaslı islahatçı proqramlar, son illərdə iqtisadiyyatımızda baş verən sıçrayış, yüksək tempili inkişaf, o cümlədən təhsilimizin də yüksələn xətt üzrə inkişafı üçün mühüm işlər görülmüşdür. Təhsili Azərbaycanın davamlı inkişafının əsas amillərindən biri sayan İlham Əliyev Prezident seçildiyi gündən təhsili özünün daxili siyasətində prioritet istiqamət kimi götürmüş və onun inkişafına daim qayğı göstərməkdədir. O, çox haqlı olaraq qeyd edir ki, "yüksək təhsil səviyyəsi olmasa, peşəkar-

lıq olmasa, gənclər ən müəvəqqə texnologiyalara yiyələnməsələr, həqiqətən, inkişaf etmiş dövlət qurmaq mümkün deyil".

Məhz buna görə də təhsilin, elmin cəmiyyətdəki mühüm rolunun yüksək qiymətləndirilməsi və onlara göstərilən ardıcıl diqqət və qayğı siyasətində Azərbaycan təhsili son illər özünün yeni inkişaf dövrünü yaşayır. Bu dövrün əsas xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, təhsilin ayrı-ayrı sahələri deyil, o, bütövlükdə kompleks şəkildə inkişaf etdirilir. Təkcə onu göstərmək kifayətdir ki, son 7 il ərzində təhsil tariximizdə ilk dəfə olaraq 16 inkişafyönümlü Dövlət Proqramı təsdiq olunub və uğurla həyata keçirilməkdədir.

Dağlıq Qarabağ hadisələri ilə bağlı yaranmış şəraitdə torpağımızın 20 faizi işğal olunmuş və ölkədə böyük dağıntılar və qaçqınlar ordusu yaranmışdır. Bu problemlərin yoluna qoyulması yalnız dövlətimizin qayğısı nəticəsində mümkün oldu. Belə ki, Dağlıq Qarabağ və onun ətrafındakı rayonların əhalisi ayrı-ayrı rayonlarda yerləşdirildi.

Şuşalıqlar dövlətimizin bu qayğısına öz əməli işləri ilə cavab verirlər. Ölkəmizdə təhsilin prioritet sahələrindən birinə çevrilməsi işində müəllimlərimizin əməyi danılmazdır. Onlar müasir təhsilə verilən tələblərin yerinə yetirilməsində, dövlətimizə möhkəm bağlı olan vətəndaşların yetişdirilməsində az zəhmət çəkməmişlər. Buna görədir ki, son illərdə təhsil

işçilərindən 3 nəfərə əməkdar müəllim fəxri adı, 2 nəfərə "Tərəqqi" medalı verilmişdir.

Xatırladıq ki, Şuşa rayonu işğal olunana qədər rayonda 23 orta, 2 əsas, 1 ibtidadi məktəb, 7 məktəbəqədər, 5 məktəbdənkənar müəssisə fəaliyyət göstərirdi. 4500-ə yaxın şagirdin təlim-tərbiyəsi ilə 650 müəllim məşğul olurdu. 1992-ci il hadisələrindən sonra bu məktəblərin bazasında respublikanın müxtəlif şəhər və rayonlarda 24 ümumtəhsil məktəbi, 2 məktəbdənkənar tədris müəssisəsi təşkil edilmiş, 2500-ə yaxın şagird təhsilə cəlb edilmiş, 527 nəfər müəllim işlə təmin edilmişdir. İndi rayon məktəbləri respublika səviyyəsində keçirilən müxtəlif müsabiqələrdə, yarışlarda fəal iştirak edirlər.

Yeni ümumi təhsil məktəblərinin tikintisi, mövcud məktəblər üçün əlavə korpusların inşası, onların əsaslı təmiri, müasir avadanlıqlarla, laboratoriyalarla təminatı, istilik sisteminin bərpası nəticəsində ümumilikdə, ölkə üzrə 1 milyondan çox şagirdin, yəni bütün şagirdlərin 80 faizinin təlim şəraiti yaxşılaşdırılmışdır. Məktəb tikintisi sahəsində ikinciövbəli məktəblərin sayı nəzərəcarpacaq dərəcədə azalmışdır.

Məktəblərin infrastrukturunun yeniləşdirilməsi sahəsində Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə son illərdə ölkəmizdə 300-dən çox yeni məktəb, uşaq bağçası, uşaq evi, internat məktəbi binası tikilib istifadəyə verilib, əsaslı təmir və bərpa olunub, müasir avadanlıqlarla təchiz edilib. Bunlarda şuşalıların da öz payı vardır. "Bugünkü gənclərin təhsilinə ölkədə çox böyük imkanlar açıılır və bizim məqsədimiz ölkəmizdə ən yüksək standartlara cavab verən təhsili təmin etməkdir" – deyən Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO

və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, millət vəkili Mehriban xanım Əliyeva təhsilimizə qayğıını Fondun fəaliyyətinin ən mühüm istiqamətinə çevirmişdir. Onun rəhbərliyi altında Fondun həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi, "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişaf proqramı", "Təhsilə dəstək" layihəsi təhsil sahəsində mövcud problemlərin həllində çox böyük rol oynayır.

Bütün bunlarla yanaşı, təhsilimizin inkişafında xüsusi xidmətləri olmuş təhsil müəssisələrinin yubileylərinin dövlət səviyyəsində qeyd olunması, təhsilin inkişafında və təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsində xüsusi xidmətləri olan şəxslərə orden, medal və fəxri adların verilməsi, təhsil işçilərinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən tədbirlər təhsil sisteminin inkişafına təkan verir, tədris ocaqlarının və müəllimlərin fəaliyyətinə əlavə stimül yaradır.

Xüsusən qaçqın və məcburi köçkün uşaqları üçün pulsuz dərslərlərin ayrılması böyük dövlət qayğısının ifadəsi oldu. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq sərəncamları ilə dövlət ümumtəhsil məktəblərinin I-V sinif şagirdləri pulsuz dərslərlə təmin olunur. Əgər VI-XI siniflərdə oxuyan qaçqın və məcburi köçkün uşaqları 2003-cü ildən başlayaraq 100 faiz həcmdə pulsuz dərslərlə təmin olundu.

Təhsilin inkişafına göstərilən yüksək dövlət qayğısı respublikanın bütün təhsil ocaqlarında olduğu kimi, bu gün məcburi köçkünlük həyatı yaşayan rayonlarımızın təhsil ocaqlarında da özünü büruzə verir.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının xüsusi sərəncamı ilə Yasamal rayonu ərazisində Şuşa şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbinin yeni bina-

sının tikilməsi məqsədi ilə maliyyə vəsaitinin ayrılması, Şuşa şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbinin 180 illik, Şuşa Şəhər Humanitar Kollecinin 85 illik, Cəbrayıl şəhər M.Mehdizadə adına tam orta məktəbinin 135 illik, Qubadlı şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbinin 125 illik, Xocavənd rayonu Tuğ kənd tam orta məktəbinin 125 illik və Laçın rayonu Minkənd tam orta məktəbinin 120 illik yubileylərinin dövlət səviyyəsində qeyd olunması və həmin məktəblərin qabaqcıl müəllimlərinə bir qrupuna "Əməkdar müəllim" fəxri adının və "Tərəqqi" medalının verilməsi dövlətimizin məcburi köçkün rayonlarının təhsilində göstərdiyi diqqət və qayğının ən bariz nümunəsidir.

Həç kəsə sirt deyil ki, cəmiyyətin hərəkətverici qüvvəsi təhsil, bunu həyata keçirməkdə əsas sima isə müəllimdir. Ona görə də, təhsilimizin ən yeni nailiyyətlərindən bəcaqla istifadə olunmalıdır. Qabaqcıl pedaqoji kollektivlərin və müəllimlərin əməyinin stimullaşdırılması, qeyd olunduğu kimi, daim dövlətimizin diqqət mərkəzindədir. Prezident İlham Əliyevin 04 sentyabr 2008-ci il tarixdə imzaladığı "Ən yaxşı ümumi təhsil məktəbi və ən yaxşı müəllim mükafatlarının təsis edilməsi haqqında" Sərəncamı məktəb həyatında mühüm hadisə olmuşdur. Sərəncama müvafiq olaraq keçirilən müsabiqələrin nəticəsində indiyədək innovativ təhsil proqramlarının tətbiqi ilə təlim-tərbiyə sahəsində uğurlu nəticələrə nail olan, keyfiyyət göstəricilərinə görə fərqlənən 200 məktəb "Ən yaxşı ümumi təhsil məktəbi" adına, müasir təlim texnologiyalarının tətbiqi sahəsində uğurlu nəticələrə nail olan yaradıcı müəllimlərdən 400 nəfər "Ən yaxşı müəllim" adına layiq görülmüşlər. Sevindirici haldır ki, bu ada layiq görülmələr arasında Şuşa şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbinin fizika mü-

əllimi, əməkdar müəllim Aidə Süleymanova da vardır.

Ona görə də, hər bir müəllim üzərinə düşən vəzifələrin öhdəsindən gəlmək üçün əzmkarlıq göstərir, yenilikləri öyrənmək və gənc nəsələ öyrətmək işində daha mətin addımlar atırlar.

Cəmiyyətdə müəllimin statusunun və nüfuzunun yüksəldilməsində, dövlətin təhsil siyasətinin həyata keçirilməsində, müəllimin rolunun getdikcə artırılmasında ən yaxşı müəllim mükafatlarının təqdim edilməsinin uğurlu nəticələri göz önündədir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2011-ci il iyulun 11-də imzaladığı "2011-2021-ci illərdə Azərbaycan təhsilinin inkişafı üzrə Milli Strategiya"nın hazırlanması haqqında" sərəncama əsasən Milli Strategiya layihəsi hazırlamaq üçün Dövlət Komissiyası yaradılıb. Sərəncamdan irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi milli təhsil sisteminin strategiyasının hazırlanması, milli-mənəvi dəyərlərə və bəşəri ideyalara söykənən mükəmməl bir sistemin formalaşmasına və cəmiyyətin bütün təbəqələrini əhatə edəcək səviyyədə inkişafına imkan yaradacaqdır. Təhsil işçiləri bunu yaxşı dərk edirlər. Şuşalılar bilir ki, Prezidentimizin hər bir fərman və sərəncamı bizdə öz doğma yurdumuza dönməyə inam yaradır.

Təhsil infrastrukturunun yeniləşdirilməsi sahəsində əhəmiyyətli nailiyyətlərin əldə edilməsi və müasir tələblərə uyğun şəraitin yaradılması, məzmun islahatlarının həyata keçirilməsi milli təhsil sisteminin formalaşdırılması üçün əlverişli zəmin yaratmışdır. Nazirlər Kabineti tərəfindən 2006-cı ildə Ümumi təhsilin Konsepsiyası (Milli Kurikulumu) təsdiq edilib. Təhsilimizdə aparılan məzmun islahatları, 19 iyun 2009-cu ildə təsdiq edilən

"Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu təhsil işçiləri önündə dövlət qarşısında öz məsuliyyətini dərk edən, xalqının milli ənənələrinə, demokratik prinsiplərə, insan hüquqları və azadlıqlarına hörmət edən, vətənpərvərlik və azərbaycançılıq ideyalarına sadıq olan, müstəqil və yaradıcı düşünən vətəndaş və şəxsiyyət yetişdirmək vəzifəsini qoymuşdur. Respublikanın bütün təhsil müəssisələri kimi Şuşa rayonunun təhsil müəssisələri də qarşıya qoyulan vəzifələri yerinə yetirmək üçün bütün gücünü səfərbər etmişdir.

Dövlətimizin təhsilimizə göstərdiyi diqqət və qayğının, təhsil sisteminə aparılan uğurlu islahatların nəticəsidir ki, rayonumuzun ümumi təhsil məktəblərində də şagirdlərə keyfiyyətli təhsilin verilməsi, pedaqoji kadrların hazırlıq səviyyələrinin artırılması istiqamətində nəzərəcarpaq dərəcədə uğurlar əldə edilmişdir. Belə ki, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının ildönümü münasibəti ilə ulu öndərimizin zəngin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş respublika inşa yazı müsabiqələrində şagirdlərimiz iki dəfə (2009 və 2011-ci illərdə) I yerə layiq görülmüş, respublikada müxtəlif nominasiyalar üzrə keçirilən müsabiqələrdə, o cümlədən fənn olimpiadalarında uğurlarımız xeyli yüksəlmiş, mərkəzləşdirilmiş buraxılış imtahanlarında məzunlarımızın nəticələri respublika üzrə olan orta göstəricilərdən hər il yuxarı olmuş, ali məktəblərə qəbul zamanı yüksək nəticə göstərən məzunlarımızın sayında da artım müşahidə edilmişdir.

Ulu Öndərimiz tərəfindən əsası qoyulan, möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən xarici və daxili siyasəti, o cümlədən təhsil siyasətini dəstəkləyən Şuşa məktəblərinin pedaqoji kollektivləri gələcəyə böyük

inamla baxır. Onlar ərazi bütövlüyümüzə inanır və şagirdlər bu ruhda tərbiyə edirlər. Şuşalıların məcburi köçkün övladlarını fiziki və mənavi cəhətdən sağlam, savadlı böyütmək, onları doğma Şuşaya qayda-cəgimiz günə hazırlamaq kimi mühüm bir işlə məşğul olurlar, sönməz ümidlə yaşayırlar ki, tezliklə öz tarixi yurdlarına qaydaq və şərəfli peşələrini doğma Şuşamıza davam etdirəcəklər.

Rəyçi: əməkdar müəllim A. Muradov

Т.Алиев
Государственная забота
воодушевляет нас
Резюме

В статье отмечается, что в результате широкомасштабной реформистской деятельности, высокой организованности главы государства в последние годы развитие высокого темпа экономики сумело стать основой для повышения качественного уровня образования и в том числе. Обновление образовательных инфраструктур, создание условий по современным требованиям, применение тематических реформ создание благоприятной основы для формирования национальной системы образования.

T. Aliyev

State Care to Education Encourages Us.
Summary

In this article it is spoken about the large scaled reforms held by the president caused the development not only in the economy, but also in the sphere of education. It is noted that renewing the infrastructure of education, creating modern circumstances, implementing content reforms ensure suitable conditions to formulate national education system.

MONITORING VƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ
QIYMƏTLƏNDİRMƏNİN YENİ KRİTERİYASI:
ŞAGİRD - MÜƏLLİM NİSBƏTİ

Şahlar Əsgərov
BDU-nun professoru,
əməkdar elm xadimi

"Təhsil müxtəlif hadisələr arasında gizli əlaqəni aşkar etmək üçün bir vasitədir". Bu sözlər Çex Respublikasının mərhum prezidenti Váslav Havelə məxsusdur. Başqa sözlə, təhsil dağın görünməyən tərəfini görmək üçün bir vasitədir. Təhsilə bu qiyməti vermək üçün onun fəlsəfəsini, nəzəriyyəsini, strukturunu, məmununu, biliyin qiymətləndirilməsini dövrün tələbinə uyğun hazırlamaq lazımdır, yəni təlim prosesi sürətlə dəyişən elmi yeniliklərə, ictimai və sosial şəraitə uyğunlaşdırılmalıdır. Bunu intellektual potensialın inkişafı da tələb edir. Bütün bunlarla yanaşı bir faktı xatırlatmaq lazımdır ki, 2003-2004-cü dərslərin nisbətən 2008-2009-cu tədris ilində ümumtəhsil məktəblərinin sayı 25, təhsil alanların sayı isə təxminən 265 min azalmış, müəllimlərin sayı isə 3702 nəfər artmışdır. Dünya təhsil sisteminə qiymətləndirməyə dair suallara müxtəlif münasibətlər bəslənir. Sovet dövründə belə məsələlərə fikir verilmədiyindən təhsil sisteminə çox mürəkkəb bir vəziyyət yaranmışdır.

Müstəqillik illərində Azərbaycan təhsil sisteminə aparılan islahatlar bizdə

də bu məsələlərin qoyuluşuna yeni yanaşmalar tələb edir. Ona görə də dünya təhsil sisteminə inteqrasiya nəticəsində müəyyən suallara cavab tapılması üçün axtarışlar aparılır.

Dünya təhsil sisteminə xarakterik olan belə sualların bəzilərinə cavabı vermək üçün yeni model, kriteriya və qeyri-xətti şkala təklif edənərdə vardır (şəkil 1-3). Bir təcrübəni misal gətirək. Bəzi təcrübələrdə model olaraq içərisində maye olan stəkan götürülmüş və stəkanın maye ilə dolu hissəsinin hündürlüyü L_d , boş hissəsinin hündürlüyü L_b , tam hündürlük isə L_0 ilə işarə olunmuşdur. Yeni kriteriya olaraq L_d -nin L_0 nisbəti götürülərək, keyfiyyət faktoru adlandırılmış və K hərf ilə işarə edilmişdir.

$$K = L_d / L_b$$

K -faktoru proqramın mənimsənilən hissəsinin mənimsənilməyən hissəsinə nisbətini ifadə edir. Proqramın mənimsənilmə dərəcəsinin K -dan asılılığı aşağıdakı cədvəldə (şəkil 1-də) göstərilmişdir. Ordinat oxunda 0 ilə 1 arasında dəyişən mənimsəmə a , absis oxunda isə 0 ilə ∞ arasında dəyişən $K \rightarrow$ faktoru göstərilmişdir.

Şəkil 1

